

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

s motivačním názvem:

Chráníme si přírodu, žijeme tu pospolu

**Mateřská škola, Říčany,
okres Brno - venkov
příspěvková organizace
Rosická 440
664 82 Říčany**

Projednáno na pedagogické radě dne : 29. 8. 2019

Platnost dokumentu: 29. 8. 2019 – 31. 8. 2023

č. j.: MŠŘ/123 /2019

Zpracovala: **Mgr. Ivana Zajícová, ředitelka MŠ
a kolektiv pedagogů**

OBSAH:

1. Identifikační údaje o škole	3
2. Obecná charakteristika školy	4
3. Podmínky vzdělávání	5
3.1 Věcné podmínky	5
3.2 Životospráva	6
3.3 Psychosociální podmínky	7
3.4 Organizace	8
3.5 Řízení mateřské školy	9
3.6 Personální a pedagogické zajištění	10
3.7 Spoluúčast rodičů a spolupráce s jinými subjekty.....	10
3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	12
3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných.....	13
3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí mladších 3 let.....	13
4. Organizace vzdělávání	14
5. Charakteristika vzdělávacího programu.....	16
5.1 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných.....	23
6. Vzdělávací obsah	23
7. Systém evaluačních činností	41
ZÁVĚR.....	41

1. Identifikační údaje o škole

Název:

Mateřská škola, Říčany,
okres Brno - venkov, příspěvková organizace
Rosická 440
664 82 Říčany

Sídlo:

Rosická 440, 664 82 Říčany

Odloučené pracoviště:

Třída Žabky, nám. Osvobození 340, 664 82 Říčany

tel.: **739 865 085**

Třída Vážky, Zemědělská 458, 664 82 Říčany

tel.: **731 113 567**

Právní forma:

právní subjekt, příspěvková organizace

IČ: 75023695

Kontaktní údaje:

telefon: **546 427 405**

mobil: **734 737 489**

e-mail: skolka.ricany@seznam.cz

www.msricany.cz

[ID 6mfkyu4](#)

Zřizovatel:

Obec Říčany, nám. Osvobození 340, 664 82 Říčany

Ředitelka školy:

Mgr. Ivana Zajícová

Vedoucí školní jídelny:

Beáta Dvořáková, DiS., tel.: **530 330 725**, mobil: **732 608 241**

e-mail : jidelna.ricany@volny.cz

Kapacita školy :

108 dětí

Počet tříd:

4

Kapacita školní jídelny:

250 jídel

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola se nachází v klidném, přírodním prostředí obce Říčany, u Říčanského potoka. Proto si děti a rodiče zvolili za neformální název naší školy Mateřská škola „Potůček“ a názvy tříd Žabky, Rybičky, Ráček a Vážky.

Školu tvoří dvě přízemní budovy postaveny v 70. letech, které jsou propojeny chodbou tzv. krčkem. V jedné je umístěno technické zázemí (školní jídelna, kotelna, sklad) a keramická dílna, v další jsou dvě třídy, kde probíhá výchova a vzdělávání dětí. Každá třída má svůj vlastní vchod a jsou propojeny jen dveřmi mezi třídami. Budova je zateplena, má novou fasádu a okna.

Mateřskou školu obklopuje ze všech stran velká přírodní zahrada se vzrostlými jehličnatými a listnatými stromy a sadem s ovocnými stromy, která je dětmi bohatě využívána v každém ročním období a téměř za každého počasí. Děti se zde seznamují s krásami přírody a se změnami, které nabízí každé roční období. Sama příroda pak bývá zdrojem mnoha zážitků a inspirací jak pro učitelky, tak pro samotné děti. Na zahradě pořádáme i setkání s rodiči při různých společných akcích (Odemykání a zamykání zahrady, Zahradní slavnost, Jarmark, Indiánská noc...). Současně využíváme i blízké okolí k vycházkám a přímému kontaktu dětí s přírodou.

V roce 2011 se zřídila třetí třída (odloučené pracoviště) na nám. Osvobození 340, aby se zvětšila kapacita školy a uspokojily se tak požadavky rodičů.

V roce 2019 se zřídila čtvrtá třída (odloučené pracoviště) na ulici Zemědělská 458, protože kapacita mateřské školy nebyla dostačující. Počet žádostí o docházku převyšoval kapacitu školy.

V současné době (2019) má mateřská škola 4 třídy.

Počet pracovníků: 8 učitelky, 2 asistentky pedagoga, 1 školního asistenta (hrazeno z projektu Šablony 2), 1 speciálního pedagoga – logopeda (hrazeno z projektu Šablony 2), školnici, vedoucí školní jídelny, 2 kuchařky, 2 pracovnice na výdej stravy + školnice na odloučená pracoviště, účetní.

Příležitost pro rozvoj:

- Dlouhodobý záměr rozšíření MŠ z dotací (IROP) o další třídu přístavbou, na který je vypracován projekt. Zřizovatel opakovaně žádá o dotaci na přístavbu, které nebylo doposud vyhověno. (2023)

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Věcné podmínky

Prostory mateřské školy jsou dostačující jen pro dvě třídy (56 dětí), proto byla třetí třída zřízena v odloučeném pracovišti na nám. Osvobození 340 (28 dětí) a čtvrtá třída na Zemědělské 458 (24 dětí). Třídy jsou heterogenní (věkově smíšené). Aby se zvětšil prostor tříd, byly vyklizeny tzv. izolace. Děti je tak mohou využívat ke svým hrám a činnostem. K většímu pohybovému vyžití dětí využíváme prostornou zahradu, terasy a blízkou přírodu. Třída na nám. Osvobození 340 využívá i kulturní sál jako tělocvičnu.

Ve všech třídách a šatnách je nová podlahová krytina, odstraněno nevhodné dřevěné obložení a v roce 2014 a 2015 proběhly rekonstrukce umývár a toalet. Jsou zde nové boxy na ručníky a dělicí příčky u každé toalety, aby byl zachován intimní prostor pro děti.

Dětský nábytek je nový a přizpůsoben antropometrickým požadavkům, je zdravotně nezávadný, počet toalet a umyvadel odpovídá počtu dětí. Ve všech třídách jsou nová lehátka, která jsou vybavena molitanovými matracemi pro pevná záda a odpovídají požadavkům hygieny.

Mateřská škola má dostatečně velké prostory, které vyhovují nejrůznějším skupinovým, individuálním a pohybovým aktivitám dětí. Všechny třídy mají zajímavé a podnětné prostředí vzbuzující bezprostřední zájem dětí. Ve třídách je vytvořeno několik tematicky zaměřených hracích center (ateliér, knihy a písmena, Zvídálek, manipulační a stolní hry, kostky, pokojíček, dílna, hudba a tělocvična), které děti využívají během celého dne při spontánních i řízených činnostech. Jsou zde stanovena pravidla. V přední části budovy je zřízena nově vybavená keramická dílna s pecí a hrnčířským kruhem, která je velmi často dětmi využívána.

Hračky a knihy jsou uloženy v kontejnerech či policích tak, aby byly dětem na očích a mohly si je samostatně brát a ukládat je. Vybavení hračkami a pomůckami odpovídá počtu dětí i jejich věku; je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno. Během školního roku dochází k výměně hraček mezi jednotlivými třídami.

Mateřská škola je vyzdobena výtvyry dětí a rodiče mají možnost si je prohlédnout. Snažíme se tvořit převážně z přírodních materiálů. Šatny jsou vybaveny novými estetickými nástěnkami s motivy názvů jednotlivých tříd.

Zahrada je prostorná, obklopena vzrostlými jehličnatými i listnatými stromy a keři a ovocným sadem, vybavena 3 pískovišti s ochrannými sítěmi, zahradním domkem, 3 malými domečky a herním prvkem Loď, KUK a bylinkovou spirálou v přední části zahrady.

V roce 2014 byl schválen projekt na Zahradu v přírodním stylu z dotací MŽP. V zadní části zahrady bylo vybudováno jezírko s pumpou, kde děti pozorují vodní živočichy a rostliny, vyvýšené záhony pro každou třídu, o které děti samy pečují, přírodní val s jezevčí norou, ohniště s lavičkou ve tvaru krokodýla, venkovní kuchyňky a vrbičkové stavby. V zadní části budovy jsou instalována pítka. V jarních měsících se staví i indiánské týpí, které slouží i jako přírodní učebna. Tyto prostory s novými přírodními prvky umožňují dětem rozmanité pohybové, experimentální a vzdělávací činnosti. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

V roce 2016 byly z obou tříd zbudovány vstupy na venkovní terasy a zahradu, kam mohou děti chodit přímo ze tříd během celého dne při dodržování daných pravidel.

Děti ze třídy Žabky (nám. Osvobození 340) mohou využívat při pobytu venku hřiště ZŠ nebo přicházejí na zahradu na Rosické 440, kde mají vytvořeno zázemí. Třída Vážky (Zemědělská 458) má vybudováno nové hřiště, ale děti mohou využívat i zahradu na Rosické.

Příležitost pro rozvoj:

- Průběžně dle finančních možností obnovovat vybavení center aktivit novými didaktickými pomůckami, nábytkem (pokusy a objevy, tělocvična, domácnost s reálnými spotřebiči a vybavením). (2023)
- Vybavit třídy interaktivní technikou. (2023)
- Dovybavit zahradu dalšími přírodními prvky s environmentální tematikou (pocitový chodníček, hmyzí domeček, houpačka ptačí hnízdo, kutací jáma, akvadukty, bahniště). Sledovat rozvojové programy MŽP. (2023)
- Zakoupit filtrační zařízení do jezírka. (2020)
- Ze zahradního domku udělat přírodní učebnu a dílnu. (2020)
- Odstranit 3 nevyhovující domečky a zakoupit 1 dřevěný certifikovaný. (2020)

3.2. Životaspráva

Mateřská škola má vlastní školní jídelnu. Dětem je podávána plnohodnotná a vyvážená strava, je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, pitný režim je zajištěn podáváním mírně slazených čajů, multivitaminových nápojů a vody. Děti si je mohou v průběhu dne samy nalévat do vlastních hrníčků. Na zahradě jsou umístěna 2 pítka.

Dětem, které mají potvrzeno od lékaře dietní stravování, mohou rodiče přinášet stravu na základě Dohody o výdeji stravy zohledňující zdravotní způsobilost dítěte.

Mezi jídly jsou dodržovány vhodné intervaly, děti nejsou do jídla nuceny, snažíme se, aby jídlo alespoň ochutnaly. Režim dne je pravidelný, umožňuje však organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám dětí a aktuální situaci. Ráno je pro děti nachystáno nakrájené ovoce či zelenina.

Děti chodí ven denně, činnosti venku se přizpůsobují kvalitě ovzduší a počasí. Mají dostatek pohybu i v interiéru MŠ, kde je využíván prostor tříd a především center s cvičebními pomůckami. Respektujeme individuální potřebu spánku, aktivity a odpočinku. Nespící děti mohou poslouchat pohádku, relaxační hudbu, prohlížet si knihy a vykonávat tiché činnosti.

Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor.

Příležitost pro rozvoj:

- Ve spolupráci s rodinou a odborníky povedeme dále děti vhodnou motivací a osobním příkladem ke konzumaci méně oblíbených jídel. (2020)
- Využití Zahrady v přírodním stylu k pěstování ovoce, zeleniny a bylinek samotnými dětmi a využití produktů ke konzumaci při dodržování hygienických norem. (2020)
- Povedeme děti k osvojení pravidla pitného režimu bez připomínání. (2020)
- Zakoupit nové jednotné hrníčky se značkami jednotlivých dětí. (2019)
- Starší děti si mohou mazat pečivo samy při svačině při dodržení hygienických pravidel. (2020)
- Zaměřit se na děti s dietním stravováním a zajistit jim dovoz stravy, popř. začít vařit dietní stravu v naší ŠJ. Proškolit zaměstnance. (2021)

3.3. Psychosociální podmínky

Usilujeme o to, aby se děti i dospělí cítili v mateřské škole dobře a bezpečně. Nově příchozím dětem nabízíme individuální adaptaci ve spolupráci s rodiči. Po zápisu do MŠ organizujeme pro nově přijaté děti adaptační program ve třídě i na zahradě.

Respektujeme potřeby dětí, reagujeme na ně, napomáháme v jejich uspokojování, děti nejsou neúměrně zatěžovány ani stresovány spěchem.

Všechny děti mají rovnocenné postavení, volnost a osobní svoboda je vyvážená s nezbytnou mírou omezení - vytváříme společně s dětmi pravidla soužití v mateřské škole. Pravidla jsou vyvěšena na viditelných místech ve třídě i v šatně pro rodiče. Děti se i orientují v režimu dne, který mají vyvěšený ve třídách.

Snažíme se dávat dětem jasné a srozumitelné pokyny, třída je pro děti kamarádkým společenstvím a chodí do ní rády. Interiér třídy je uspořádán do center aktivit (koutků) a vytváří tak podnětné a stimulující prostředí pro práci s dětmi, pro rozvoj všech oblastí jejich osobnosti a typů inteligence. Veškeré hračky, výtvarný i pracovní materiál jsou dětem volně přístupné. Děti mají místa pro uchovávání osobních výtvarů (složky). Ve všech třídách se uplatňují prvky programu Začít spolu. Děti si vybírají z nabízených činností už od rána, zpětnou vazbou je hodnocení, kde děti o své práci vypráví (mohou se vyjádřit i pomocí smajlíků). Snažíme se děti zbytečně neorganizovat, samostatně se rozhodují při výběru činností nabízených učitelkou, řízených činností se nemusí vždy zúčastnit.

Pedagogický styl je podporující, vstřícný, vede děti k samostatnosti, mezi zaměstnanci a dětmi se projevuje vzájemná důvěra a tolerance.

Učitelka vůči dětem uplatňuje požadavky, které jsou pro ně věkově, vývojově a individuálně přiměřené, respektuje osobní psychomotorické tempo dětí a podřizuje mu organizaci činností, pedagogové téměř nepoužívají negativní slovní komentáře. Všem dětem je projevena emoční vřelost, svým chováním poskytuje učitelka empatickou odezvu. Snažíme se o nenásilnou komunikaci s dítětem, která je mu příjemná, navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Děti jsou vedeny k tomu, aby nejdříve samy hledaly řešení svých problémů. Je upouštěno od soutěžení, aby se některé dítě necítilo znevýhodněno. Čekání a prostoje jsou omezeny na nejkratší možnou dobu, snahou je plynulý přechod mezi jednotlivými činnostmi. Děti mají příležitost vidět zdvořilé jednání a vzájemnou pomoc mezi ředitelkou, učitelkami, rodiči i provozními pracovníky. V dětech rozvíjíme zdravé sebevědomí a možnost prosazovat vlastní názor. Snažíme se o prevenci šikany. Konflikt vždy řešíme debatou, kde se k danému projevu děti vyjadřují. Je důležité v dětech rozvíjet vzájemnou toleranci a ohleduplnost, která se vždy zúročí v příštích letech.

Příležitost pro rozvoj:

- Zaměřit se na lepší nastavení a důslednější kontrolu při respektování pravidel soužití. Pokračovat ve zlepšování pedagogického stylu - vyjadřování a komunikace s dětmi. (2021)
- Vytvářet pozitivní klima v každé třídě i celé škole. Pozitivní interakce dítě – dítě, učitel – dítě, učitel – rodič. (2023)
- Rozvíjet samostatnost, iniciativu a zodpovědnost dětí s využitím zpětné vazby, uznání, práce s chybou. (2023)
- Cíleně a včas analyzovat prvky rizikového chování dětí a reagovat na ně. Zařazovat prosociální hry. (2020)
- Zabývat se rizikovým jednáním a jeho vlivy na dítě. (2021)
- Řešit podpurná opatření pro sociálně a zdravotně znevýhodněné děti. (2020)

3.4. Organizace

Režim dne je pružný, reaguje na individuální a aktuální potřeby a možnosti dětí. Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený.

Snažíme se vytvářet podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, na soukromí dětí je dbáno klidným koutkem v každé třídě (váleci vak s polštářky a knihovnou, sedačky, pokojíček, týpí). Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se během dne vyskytnou. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem. Režim dne se přizpůsobuje potřebě dětí dokončit činnost, časové rozmezí není závazné, kromě doby podávání oběda. Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídách, spojování tříd je maximálně omezeno.

Organizace scházení a rozcházení jednotlivých tříd:

Třídy na Rosické 440:

Ráno se děti schází od 6.45 hodin v Ráčku

v 7,45 hodin odchází děti z Rybiček do své třídy

Odpoledne v 15,15 (15,30) hodin odchází děti z Rybiček do Ráčku

V 16,15 hodin se mateřská škola uzavírá.

Třída Žabky na nám. Osvobození 340:

Provozní doba je 6,45 – 16,15.

Třída Vážky na Zemědělské 340:

Provozní doba je 6,45 – 16,15.

Uspořádání dne v MŠ:

6,45 – 8,45

- scházení dětí, volné hry, spontánní i řízené činnosti dětí, skupinové činnosti v centrech aktivit, individuální práce s dětmi

8,45 – 11,50

- volné hry, spontánní i řízené činnosti dětí, skupinové činnosti v centrech aktivit, individuální práce s dětmi, pohybová chvílka, přivítání, hygiena, volná svačina, ranní kruh – diskusní, komunitní, předávání prožitků, vyjádření pocitů, hodnocení činností, problémů, plánování činností na další den, týden, zpětná vazba, oslavy narozenin, příprava na pobyt venku, pobyt venku

11,50 – 12,45

- převlékání, příprava na oběd, hygiena, oběd, děti si mohou nalévat polévku samy z mísy, hygiena, příprava na odpočinek

12,45 – 14,00

- polední odpočinek, poslech pohádek, hudby, příběhů, klidné aktivity nespících dětí po asi 30 minutách odpočinku, individuální práce s předškolními dětmi

14,00 – 16,15

- hygiena, svačina, pokračování v započatých činnostech, individuální práce s dětmi, spontánní i řízené činnosti dětí ve třídě nebo na zahradě

Režim dne se přizpůsobuje potřebě dětí dokončit činnost, časové rozmezí není závazné, kromě doby podávání jídla – ranní svačina v 9.00 hodin, oběd v 12.00 hodin a odpolední svačina v 14.15 hodin.

Od 7.00 hodin dětem podáváme ovoce, zeleninu, nápoje mají k dispozici celý den.

Příležitost pro rozvoj:

- Při plánování činností vycházet především z přání a potřeb dětí. (2020)
- Nabízet rodičům, aby se zapojili do dopoledních činností v centrech aktivit. (2021)
- Zařazovat pravidelně pohybové chvíle s různým zaměřením, relaxační, pohybové, taneční, jóga. (2021)
- Klást na děti přiměřené požadavky, nepřetěžovat je. (2020)
- Důsledně dodržovat stanovená organizační pravidla jednotného působení v rámci celé MŠ. (2020)
- Podněcovat děti k samostatnosti, vlastní aktivitě, experimentování, činnosti plánovat společně s dětmi. (2021)
- Využití teras v dopoledních i odpoledních hodinách. (2020)
- Cílené využití zahrady při výchovně vzdělávací činnosti. (2021)

3.5. Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny v organizačních pravidlech školy (školní řád, organizační řád, provozní řád, pracovní náplně zaměstnanců). Velký důraz je kladen na vzájemnou týmovou spolupráci a vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství. Ve škole je zaveden funkční informační systém. Pro pracovníky jsou zařazeny pedagogické a provozní porady podle ročního plánu porad, operativní porady podle potřeby. Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, respektuje jejich názor. Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně motivuje ke kvalitě vykonané práce a podporuje jednotlivé dílčí úspěchy. Tvorba ŠVP PV je výsledkem celého pedagogického týmu školy, vychází z podrobné analýzy a evaluačních nástrojů. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu MŠ, jsou smysluplné a užitečné. Výsledky jsou zpracovány a závěry slouží pro další práci. Na spolupráci s rodiči se podílí všichni zaměstnanci.

Záměr:

- Vést všechny pracovníky k uvědomění si myšlenky, že o tom, jak se bude dítě a rodiče v mateřské škole cítit, rozhodují vztahy všech, kteří se na jeho vzdělávání podílejí. (2021)
- Podporovat týmovou práci zaměstnanců a motivovat učitelky k tvorbě projektů. (2023)
- Zvyšovat aktivní podíl všech pracovníků na řízení MŠ. (2023)
- Snažit se o zdokonalování vnitřního i vnějšího informačního systému školy. (2021)
- Aktivní a vhodná propagace školy od všech zaměstnanců. (2021)

3.6. Personální a pedagogické zajištění

Všechny učitelky mají předepsanou odbornou způsobilost. Pracovní tým pracuje na základě společně vytvořených pravidel, všichni pracovníci se řídí organizačním, školním, provozním řádem a směrnicemi školy k zajišťování bezpečnosti dětí. Ředitelka podporuje profesionalizaci týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání. Na základě výstupů z hospitací a kontrol doporučuje výběr dalšího sebevzdělávání pedagogů a vytváří plán DVPP. Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče. Překrývání učitelek je minimálně 2,5 hod. denně. Specializované služby, jako je logopedická depistáž a výukové programy jsou zajišťovány odborným lektorem.

Příležitost pro rozvoj:

- Podporovat a vyžadovat u všech zaměstnanců školy profesní růst, podporovat další vzdělávání a sebevzdělávání všech a to jak v oblasti odborné, tak i v oblasti počítačových a informačních technologií. (2023)
- Podporovat profesní růst ředitelky v oblasti managementu školy. (2023)
- Vhodnou úpravou pracovní doby zajistit překrývání přímé pedagogické činnosti. (2020)
- Umožnit další vzdělávání pedagogických pracovníků podle potřeb školy a zájmu a motivovat k samostudiu odborné literatury. Využití financí z projektu Šablony I a II. (2021)
- Vybudovat učitelkou knihovnu ve sborovně a nakupovat odbornou literaturu. (2020)
- Vycházet z nejnovějších poznatků oboru pedagogiky, speciální pedagogiky a psychologie. (2023)

3.7. Spoluúčast rodičů

Mezi námi a rodiči panuje oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost.

Spolupráce je na dobré úrovni, učitelky se snaží vyhovět konkrétním potřebám rodin, porozumět jim. Rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ (pomoc při organizování akcí pro děti, výletů, účastnit se dopoledních činností po domluvě s jednotlivými učitelkami), účastnit se různých akcí s dětmi, mohou vstupovat do jednotlivých tříd dětí, získávat informace o dětech každý den při předávání dítěte nebo konzultovat s učitelkou výchovné záměry a výsledky vzdělávání dítěte při konzultačních hodinách.

Individuální záznamy o dětech jsou důvěrné a mohou do nich nahlížet pouze rodiče. Pedagogové chrání soukromí rodiny, zachovávají diskrétnost. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v MŠ děje prostřednictvím nástěnek a letáčků v šatnách, vývěsní tabuli před MŠ a na webových stránkách. Mají možnost podílet se při plánování programu MŠ (organizací exkurzí, získávání sponzorství, nabízením svých profesních dovedností, které mohou přiblížit dětem fungování obce a péči o životní prostředí).

Od září 2013 spolupracujeme se spolkem Říčanský potůček, který byl založen rodiči, aby došlo k prohloubení spolupráce mezi rodinou a školou.

Nabízíme poradenský servis v oboru speciální pedagogiky, možnost zapůjčení odborné literatury, pořádání odborných přednášek.

Společné akce a aktivity s rodiči:

Září: schůzky v jednotlivých třídách

Říjen: Drakiáda na Šibeničním kopci

Listopad: Zamykání zahrady

Prosinec: Rozsvícení vánočního stromu
Vánoční setkání a výtvarné dílny

Leden: Konzultační hodiny

Březen: Karneval v KD v Říčanech společně se spolkem Říčanských dobrovolníků
přednáška školní zralost s psychologem

Duben: Den otevřených dveří

Květen: Rodinný den na zahradě MŠ

Červen: Zahradní slavnost s jarmarkem a pasování předškoláků
Adaptační den a schůzka s rodiči nově přijatých dětí

Spolupráce školy s jinými subjekty:

- **se zřizovatelem obcí Říčany** - vánoční vystoupení na Rozsvícení vánočního stromu, příspěvky do zpravodaje Říčanské klepeto, společné akce
- **Základní školou v Říčanech** - společná divadelní představení, návštěvy učitelek a dětí MŠ v prvních třídách ZŠ, sledování adaptace dětí, společné vedení ESS, společná účast na veřejných akcích
- **SPC, PPP** – zajišťuje integraci dětí v MŠ
- **klinickou logopedkou** - zajišťuje logopedickou depistáž a prevenci v MŠ
- **Pedagogickou fakultou MU v Brně**
- **s místní knihovnou**, realizujeme program na podporu předčtenářských dovedností, zapojení do projektu celé Česko čte dětem
- **Městskou policií Rosice, policií ČR** – prevence sociálně patologických jevů
- **CVČ Lužánky** – projekt Klokanovy kapsy
- **Lipkou - centrem pro environmentální vzdělávání** – výukové programy, odborná pomoc
- **Rezekvítkem** – výukové programy
- **sdužením ekologické výchovy Pavučina „Mrkvička“** – zapojení do projektu
- **Step by step ČR, o. s.**, - odborná pomoc
- **Sborem dobrovolných hasičů v Říčanech** – ukázka techniky
- **NIDV** – zapojení do projektu Podpora společného vzdělávání v pedagogické praxi
- **Česká obec sokolská** – projekt Svět nekončí před vrátky, cvičíme se zvířátky
- **MAS Brána brněnska** – spolupráce na projektu Technické školky a další činnosti
- **MŠMT** – projekt Šablony I a Šablony II
- **Divadlo Polárka, Divadlo Radost a další divadla**

a dalšími organizacemi.

Příležitost pro rozvoj:

- Více zapojit rodiče do společných akcí a celkového dění v MŠ. (2023)
- Informovat rodiče o výsledcích a pokrocích dítěte a nechat nahlížet do diagnostiky a portfolia dítěte. (2020)
- Nabízet nadále rodičům odbornou literaturu a odborné přednášky z oboru pedagogiky a psychologie. (2023)
- Zapojení do projektu Šablony II. (2019)
- Vytvořit uzavřenou facebookovou skupinu pro rodiče, podávat aktuální informace a fotografie z činností v jednotlivých třídách. (2019)

3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami k naplnění svých vzdělávacích možností potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením PPP nebo SPC.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP, IVP

- Zodpovědné osoby pro vytváření PLPP jsou třídní učitelky ve spolupráci se speciálním pedagogem v MŠ (ředitelka MŠ), IVP vytváří třídní učitelky ve spolupráci s PPP, SPC, ředitelkou MŠ a rodiči.
- Přizpůsobí vzdělávací program individuálním potřebám a možnostem dítěte, vytváří optimální podmínky k dosažení rozvoje osobnosti jedince, zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení.
- Zabezpečí pro děti uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání.
- Realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro vzdělávání dětí zajistí koordinátorka školy (ředitelka).
- Třídní učitelky spolupracují se zákonnými zástupci dítěte, školským poradenským zařízením, případnou spolupráci s odborníky mimo oblast školství zajišťuje ředitelka.
- Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními 3- 5 stupně zajistí ředitelka snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy, asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.
- Vyhodnocení PLPP provedou třídní učitelky po 3 měsících, navrhnou možnosti další péče. Vyhodnocení IVP provedou třídní učitelky ve spolupráci s SPC po 5 měsících.
- Spolupráce s PPP a SPC zajistí třídní učitelky a ředitelka školy.

3.9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

- Při vzdělávání dětí nadaných přizpůsobujeme vzdělávací program jejich individuálním potřebám. Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit, uplatnit a dále rozvíjet.
- Třídní učitelky ve spolupráci s PPP a rodiči vypracují IVP, které pravidelně po 5 měsících vyhodnocují.

3.10. Podmínky vzdělávání dětí mladších tří let

Vzdělávací nabídka pro výchovně-vzdělávací činnosti s dětmi od 2 do 3 let se zaměřuje na souhrn praktických činností, na jejichž základě si pedagog konkretizuje vzdělávací činnost. V případě dětí mladších 3 let se jedná spíše o výchovně – vzdělávací a pečující činnost. Zejména proto, že pozornost, kterou je dítě mezi 2 a 3 rokem života schopno udržet, je krátkodobá, omezit pasivní čekání, méně předvádění a popisování. Činnostní přístup potřebuje lepší věcné, psychosociální, organizační i personální podmínky. Individuální průběh aktivit je pro dítě mezi 2 a 3 rokem věku nezbytností. Postupný způsob práce podporuje výchovně – vzdělávací proces, který se uskutečňuje v celém časovém rámci dne. V režimových opatřeních jsou k některým činnostem využíváni provozní zaměstnanci (převlékání, hygiena).

Při vzdělávání dětí raného věku by se pedagog měl snažit o naplnění tří priorit:

Úzce spolupracovat s rodinou a vytvořit podmínky pro zajištění organické provázanosti režimu dvouletého dítěte v rodině i v instituci. Individuálně podporovat aktivitu dětí, zvědavost, snahu po objevování, ale nepřetěžovat je. Vytvořit pevné základy pro postupné osamostatňování dítěte v oblasti sebeobsluhy a socializace směřující k rozvoji jeho osobnosti.

Jsou stanoveny následující vzdělávací oblasti:

- poznávací (kognitivní a etická)
- činnostní (pohybová a polytechnická)
- tvořivá (výtvarná, hudební a komunikační)

Hra je nejpřirozenější vzdělávací činností dítěte předškolního věku. Vychází z jeho vnitřní potřeby být aktivní. Kolem třetího roku věku dítěte se objevuje úlohová hra, která mu umožňuje převzít nějakou roli, improvizovat a jednoduše plánovat. Děti mladší 3 let se zaměřují především na krátkodobou manipulaci s předměty a pro své hry potřebují společníka v podobě dospělé osoby. Ten je také nutný pro napodobivé hry, které dítěti mezi 2 a 3 rokem věku pomáhají zachytit a pochopit pozorované situace.

Pobyt venku Pokud je počasí příznivější, využíváme především školní zahradu, které z hlediska bezpečnosti odpovídá věkovým potřebám dětí. Dítě mladší tří let potřebuje ke svému životu ještě pomoc a oporu dospělého, který mu nabídne nové možnosti a ukáže jiné způsoby využití herních prvků, pískoviště atd. Chůze v období od 2 do 3let věku dítěte se zdokonaluje, připojují se souhyby paží. Dítě zvládá užší stopu, má ale krátký krok a našlapuje na celé chodidlo.

Relaxace probíhá jednou denně a to po obědě. Spánek je diferencovaný, protože jeho potřeba je u každého dítěte jiná. Postupné vstávání napomáhá spontánnímu probuzení a děti se nehromadí u oblékání, při osobní hygieně, ke kterým potřebují pomoc učitelky.

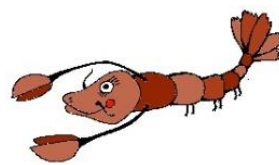
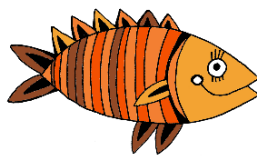
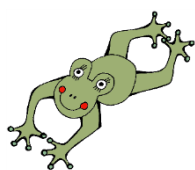
Příležitost pro rozvoj:

- Vytvořit materiální podmínky pro vzdělávání dětí mladších tří let: větší prostor pro hru, průběžně dle finančních možností obnovovat vybavení tříd novými hračkami, didaktickými pomůckami, nábytkem, odpovídajícím věku od 2 do 3 let, přizpůsobit vnitřní i venkovní prostory hygienickým a bezpečnostním normám dětí mladších 3let. (2023)
- Zajistit co možná největší souběžné působení pedagogů v rámci třídy v organizačně nejnáročnější části dne. Využití školního asistenta. (2019)
- Přizpůsobit denní režim individuálním potřebám dětí s individuální potřebou odpočinku, spánku, aktivity. (2020)
- Vzdělávat pedagogické pracovníky v problematice psychických nebo fyzických specifík vývoje dvouletých dětí, pokud budou v MŠ. (2023)
- V souvislosti se zajištěním prevence bezpečnosti požárních rizik, proškolení zaměstnance ve zmíněné oblasti. (2023)

4. Organizace vzdělávání

Mateřská škola Říčany má 4 třídy:

1. **Třída Žabky** (odloučené pracoviště na nám. Osvobození 340, budova OÚ)
2. **Třída Vážky** (odloučené pracoviště na Zemědělské 458, budova GenAgra)
3. **Třída Rybičky** (Rosická 440)
4. **Třída Ráček** (Rosická 440)

Kapacita školy je 108 dětí. Všechny třídy jsou heterogenní a jejich maximální kapacita je 28 dětí, třída Vážky 24 dětí. Ve všech třídách se pracuje s prvky programu Začít spolu, založeném na třech základních principech - integrované učení hrou v centrech aktivit, individuální přístup k dítěti a úzká spolupráce s rodinou. Souběžné působení dvou učitelů ve třídě zajišťujeme propracovaným rozpisem pracovní doby. V dopoledních hodinách a v době pobytu venku jsou přítomny vždy dvě učitelky.

Přijímání dětí do mateřské školy se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), vyhláškou MŠMT ČR č. 14/2005 Sb. o mateřských školách, a dalšími platnými předpisy a ustanoveními. Ředitelka mateřské školy přijímá děti na základě žádosti rodičů a na základě splnění podmínek kritérií

pro přijímání dětí, které jsou dány vnitřním předpisem školy. Po dohodě se zřizovatelem bývá zápis vyhlášen v měsíci květnu prostřednictvím místního rozhlasu, na informační tabuli před MŠ a webových stránkách školy. Do MŠ jsou přijímány děti zpravidla ve věku od 3 let, nejdříve však od dvou let. Děti jsou do tříd umísťovány také podle požadavků rodičů, přihlížíme na sourozenecké vazby nebo kamarádské vztahy.

Uspořádání dne v MŠ

6,45 – 8,45

- scházení dětí, volné hry, spontánní i řízené činnosti dětí, skupinové činnosti v centrech aktivit, individuální práce s dětmi

8,45 – 11,50

- volné hry, spontánní i řízené činnosti dětí, skupinové činnosti v centrech aktivit, individuální práce s dětmi, pohybová chvílka, přivítání, hygiena, volná svačina, ranní kruh – diskusní, komunitní, předávání prožitků, vyjádření pocitů, hodnocení činností, problémů, plánování činností na další den, týden, zpětná vazba, oslavy narozenin, příprava na pobyt venku, pobyt venku

11,50 – 12,45

- převlékání, příprava na oběd, hygiena, oběd, děti si mohou nalévat polévku samy z mísy, hygiena, příprava na odpočinek

12,45 – 14,00

- polední odpočinek, poslech pohádek, hudby, příběhů, klidné aktivity nespících dětí po asi 30 minutách odpočinku, individuální práce s předškolními dětmi

14,00 – 16,15

- hygiena, svačina, pokračování v započatých činnostech, individuální práce s dětmi, spontánní i řízené činnosti dětí ve třídě nebo na zahradě

Režim dne je dostatečně pružný a umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby dokončit činnost. **Časové rozmezí není závazné, kromě doby podávání jídla – ranní svačina v 9.00 hodin, oběd ve 12.00 hodin a odpolední svačina ve 14.15 hodin.**

Od 7.00 hodin dětem podáváme ovoce, zeleninu, nápoje mají k dispozici celý den.

Svačina je volná, děti chodí svačit postupně, aby mohly dokončit své hry.

- Děti **přicházejí do MŠ od 6,45 do 8.45 hod.** Po dohodě s třídní učitelkou lze výjimečně přivést dítě podle aktuální potřeby rodičů.
- Děti se v mateřské škole na Rosické 440 ráno scházejí a odpoledne rozcházejí ve třídě Ráček.

6,45 – 7,45 děti se ráno schází ve třídě Ráček

7,45 děti z Rybiček odchází do své třídy

15,15 (15,30) děti z Rybiček odchází do Ráčku, kde jsou do 16,15 hod.

- V odloučeném pracovišti na nám. Osvobození 340 a Zemědělská 458 se scházejí v 6,45 hod. a rozcházejí v 16,15 hod.

Doba určená pro přebírání dětí zákonnými zástupci

- **12,30 – 13,00** děti, které si vyzvedávají rodiče po obědě
- **14,15 – 16,15** děti, které odchází po odpočinku

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Záměrem je celkový rozvoj osobnosti dítěte pomocí environmentálního vzdělávání. Naučit děti vnímat přírodu, chápat její význam a důležitost a umět se k ní chovat ohleduplně. Pozitivním vztahem k přírodě ovlivňovat kladné sociální vztahy. Pokud se děti naučí v tomto věku vnímat a respektovat přírodu, ponесou si toto vědomí s sebou i do budoucího života a můžou tak rozhodovat o věcech veřejných.

Využívat ke hře i učení přírodní prostředí, zvyky a tradice místa, kde děti žijí a které dobře znají - obec Říčany a jeho blízké okolí.

Vzdělávání je založeno na vlastních činnostech dětí a na jejich prožitku. Snažíme se při činnostech používat převážně přírodní materiály, které si děti samy nasbírají při pobytu venku a experimentují s nimi. Do přírody chodíme téměř za každého počasí. Děti jsou z domu vybaveny pláštěnkami a holínkami.

Učíme děti chovat se proenvironmentálně, proto jsou v každé třídě barevné nádoby na tříděný odpad (papír, plast, směsný odpad). Odpad třídí všichni zaměstnanci školy. Kuchařky využívají i bio popelnici a nádoby na sklo. Na zahradě máme kompost a kompostéry.

V naší mateřské škole uplatňujeme **prvky programu Začít spolu**, a proto je uspořádání prostředí všech tříd do **center aktivit (CA)**, ve kterých děti realizují spontánní hry i řízené činnosti. Vzdělávací program nabízí prostor, ve kterém se děti učí samostatně myslet, kde chyba je přirozenou součástí procesu učení stejně jako zodpovědnost za sebe sama a svoji práci.

Pedagog je spíše v roli průvodce dítěte na jeho cestě za poznáním.

Dlouhodobé cíle:

- rozvíjet vědecké myšlení, podporovat schopnost klást otázky a řešit problémy,
- poznávacími aktivitami, experimenty a hrami v přírodě podporovat přirozenou zvědavost dětí,
- vyprávěním o přírodě přispívat k rozvoji celkové komunikační dovednosti dětí,
- pohybem a hrou v přírodě mít příznivý vliv na rozvoj motorických dovedností dětí a jejich zdraví,
- kontaktem s přírodou působit pozitivně na emocionální rozvoj dětí.

Centra aktivit

Centra Aktivit (CA) jsou pracovní koutky, kde děti pracují samostatně v malých skupinkách v počtu 2 - 6 dětí. Rozčlenění prostoru ve třídě na CA není bezdůvodné - CA splňují podmínky pro integrované (celostní) učení. Snahou je, aby zde děti nacházely dostatek

inspirací, nápadů, pomůcek a materiálů pro svůj rozvoj. Cílem je, aby se tato centra aktivit stala dílnami, v nichž se dítě samo učí prostřednictvím hry a práce s různými materiály, které děti mohou tvořivým způsobem využívat. Materiál je vybírán tak, aby v dětech vzbuzoval zvědavost a aby je lákal k použití. Děti se učí tím, že si hrají a pracují v malých skupinkách, což jim dává možnost přirozeně komunikovat, řešit problémy samostatně nebo v kooperaci s kamarády, rozhodovat se, procvičovat si vyjadřovací schopnosti, akceptovat rozdíly mezi lidmi. Děti jsou tak vedeny k samostatnosti i ke spolupráci. Učení se tak pro malé děti stává hrou a naopak učením.

Centrum domácnost

Dětská kuchyňka (pokojíček) je vybavena maketami potravin, zeleninou, ovocem, talíři, hrníčky, přístroje, nádobím, stolem s židlemi, sedačkou, kočárkem, panenkami.

Ve třídě Ráček je reálná kuchyňská linka, trouba na pečení, indukční plotna, lednice, dřez, nádobí.

Centrum Domácnost je pracovní koutek, kde děti vykonávají běžné činnosti, související s přípravou pokrmů a stolováním. Často zde probíhají námětové hry dětí. Zde si rozvíjejí smyslové vnímání (chuť, čich a hmat), prožitkové činnosti se skutečnými potravinami (krájení, míchání, sypání, mazání, strouhání, mixování, zdobení, zadělávání a válení těsta) při vaření a pečení. Děti se zde učí a napodobují zvyky dospělých - stolování, starost o rodinu, vaření, nakupování.

Centrum ateliér

V tomto centru mají děti k dispozici velké množství výtvarného materiálu, nůžky, lepidla, špejle, papíry, štětce, fixy, pastelky, aj. V označených zásuvkách jsou dětem k dispozici podložky, barvy temperové, vodové, prstové, tuše, kelímky, špejle, korky, šablony, razítka, raznice, látky, provázky, drátěnky, barevné papíry aj.

Ve výtvarném ateliéru rozvíjí děti jemnou motoriku, kreativitu, mohou zde komunikovat beze slov, uvolňovat citový přetlak a získávat pocit uspokojení z vytvořeného díla. Děti zde mohou pracovat individuálně nebo ve skupině, učí se samostatnosti a péči o svěřený materiál, čistotu při práci, udržování pořádku. Toto centrum umožňuje dětem prožívat radost i napětí a podporuje tvořivost, zvědavost, představivost a činorodost dostatečnou nabídkou pomůcek a materiálů.

Centrum kostky

Děti zde mají k dispozici různé kostky - dřevěné, plastové, molitanové, lego.

Z kostek může dítě stavět cokoli chce, z kostek nelze stavět "chybně" ani „správně“, protože stavba dítěte je projevem sebevyjádření, rozvoje představivosti, fantazie a tvořivosti. Děti si zde procvičují jemnou a hrubou motoriku, zvyšují sebedůvěru, rozvíjejí sociální a jazykové dovednosti, technické myšlení, učí se chápat prostorové vnímání, výšku a váhu, stabilitu, rozložení, rozpoznávat tvary, spolupracovat a celkově rozvíjet inteligenci a kooperaci.

Centrum manipulační a stolní hry

Centrum je vybaveno různými druhy stavebnic, her typu puzzle, domino, pexeso. Dále jsou zde skládačky, hry na procvičení barev, nadřazených pojmů, hry pro rozvoj technického

myšlení, logické hry, společenské hry, mozaiky, navlékací korálky. Jsou zde hry pro jednotlivce i pro více dětí.

Centrum je zaměřeno především na rozvoj jemné motoriky, fantazie, trpělivosti, vůle pro dokončení díla, poznávání barev, geometrických tvarů, číslic, zvířat, rostlin, druhů práce. Rozvíjí se zde matematické představy, jazykové a sociální dovednosti. Při společenských hrách se děti učí barvám, počítání, dodržování pravidel, sebeovládání, kooperaci, radosti ze hry, přijímání úspěchu i neúspěchu a vyrovnání se s ním.

Centrum hudba

V tomto centru mají děti k dispozici celou řadu hudebních nástrojů (klavír, kytara, flétna), orffovy nástroje, bubínky, drumbeny, zvonečky, dřívka, boomwhackery, ozvučné trubky, xylofon aj.

Hudba je prostředkem komunikace, zábavy, poučení i relaxace, je silným zdrojem emocí a prostředkem posílení rozvoje sociálního citění. Hudba pomáhá dětem rozvíjet hlavně oblast citovou, protože je silným zdrojem emocionálních prožitků. Děti na hudbu reagují intuitivně a pohybem vyjadřují radost a nadšení. Hudba podporuje jazykový vývoj, uvolňuje napětí, rozvíjí schopnost zapamatování, motoriku, koordinaci pohybů, napomáhá rozvoji myšlení a fantazie. Děti rytmitizují, osvojují si úctu k nástrojům, lásku k hudbě.

Centrum knihy a písmena

Centrum je vybaveno různými druhy písmen a číslic (kostky, razítka, dřevěná písmenka), „puzzle abeceda“ s vyobrazenými slovy začínající na dané písmeno, Logico hry, Klokanovy kapsy. Děti mají k dispozici papíry a psací potřeby. Součástí centra je i knihovna s dětskou literaturou.

Centrum Knihy a písmena slouží k podchycení zájmu o literaturu, knihy, čtení, psaní a počítání, děti zde rozvíjí předčtenářskou a předmatematickou gramotnost. V předškolním věku jde spíše o nápodobu čtení a psaní. Centrum Knihy a písmena je místo, kde děti vnímají mluvenou a psanou podobu jazyka. Manipulací s knihou, písmeny i čísly, se s nimi seznamují a postupně je rozpoznávají na základě tvaru. Napodobování písma a číslic vede k poznávání znakových projevů. Děti zde mohou opisovat text, skládat slova, číselnou řadu. Učí se pojmy spisovatel, ilustrátor. Důraz je kladen na správný úchop psacího náčiní a dokončení práce.

Centrum dramatika (divadlo)

V centru Dramatika mají děti k dispozici loutkové divadlo, prstové maňásky, pohádkové a zvířecí čepičky, velké množství kostýmů, šátků, divadelních rekvizit aj. Děti často spojují toto centrum s centrem kostky. Učí se správnému chování v divadle a názvy zaměstnanců divadla a filmu (režisér, herec, vypravěč ...) V centru rozvíjíme především komunikativní schopnosti dětí, fantazii, řečový projev a paměť. Rozehráváme pohádky a příběhy, které děti znají a tak posilujeme jejich paměť a předčtenářské dovednosti. Probíhají zde také námětové hry a dramatizace. Děti hrou „Na něco“ napodobují dospělé a učí se různým sociálním rolím. Rozvíjejí své schopnosti zvládat různé situace a chápat je. Dítě tak lépe porozumí tomu, co má a nemá rádo, vyzkouší si svou schopnost vést a přesvědčovat, nebo naopak spíše se nechat vést a následovat, souhlasit. To vše pomáhá dítěti vytvořit si představu o sobě a je základem samostatného myšlení.

Centrum pokusy a objevy (Zvídálek)

V tomto centru mají děti k dispozici lupy, pinzety, mikroskop, váhu, encyklopedie, atlasy, vývojové puzzle, environmentální hry. Živou a neživou přírodu - přírodniny - kaštiny, šípky, kamínky, kůru, klacíky, mech, šišky, semínka, těstoviny, luštěniny, mušle a vše co si nasbírají v přírodě.

Centrum slouží k nejrůznějšímu pozorování, zkoumání, drobným pokusům, měření, pěstování rostlin a objevování. Rozvíjíme zde zvědavost, trpělivost, kognitivní schopnosti. Vedeme děti k tomu, aby samy přicházely na to, jak věci fungují.

Centrum dílna

Dílna je vybavena pracovní stolem se svěrákem, různým nářadím – pilky, kladívka, šroubováky, elektrická vrtačka, metr. Dále je zde nejrůznější pracovní materiál – vruty, hřebíčky, šroubky s maticemi, různé kousky dřeva, klacíky, dýha, balza, smrkový papír apod.

V tomto technicky zaměřeném centru mají děti možnost pracovat s různým materiálem a nástroji, které slouží k výrobě nejrůznějších předmětů. Děti se učí manuálně pracovat a rozvíjet manuální zručnost. Osvojují si pracovní postupy a návyky, rozvíjí tvořivost, fantazii, technické myšlení. Pracovat mohou ve skupině nebo samostatně. Velký důraz je kladen na bezpečnost při práci.

Centrum keramická dílna

Keramická dílna je vybavena pecí, hrnčířským kruhem, různými druhy hrnčířských hlín (i šamotovými), glazurami, engobami, barvívky, štětci, špachtlemi, očky, válečky, razítky, deskami a dalšími pomůckami potřebnými k výrobě dekorativní keramiky.

Děti zde vyrábí dekorativní keramiku, která vždy souvisí s tématem ve třídním vzdělávacím plánu. Ve velké míře jsou to témata k tradicím a zvykům – Vánoce, Velikonoce, Jarmark na Zahradní slavnosti. Děti zde experimentují s hlínou, rozvíjí fantazii, kreativitu, pracovní postupy, trpělivost a pracovní návyky. Součástí je i malba hliněnými pigmenty (různé barvy hlíny) na plátno. Plátna každoročně posíláme do výtvarné soutěže Čarovné barvy země.

Centrum relaxace

V tomto centru mají děti k dispozici válečí vak, polštáře, týpí a police s knihami.

Centrum je určeno hlavně pro zklidnění, odpočinek, relaxaci. Cítí-li dítě, že by chtělo být chvíli samo, má v tomto koutku soukromí.

Centrum tělocvična

Centrum je vybaveno rozmanitými tělovýchovnými a psychomotorickými pomůckami, náčiním a nářadím – žíněnky, lavička, lano, švihadla, padák, stuhy, šátky, míče a míčky, obruče, tyče, pocitové chodníčky, balanční kameny, kužely, malá trampolína, odrážedlo.

Děti zde provádí pohybové, koordinační a psychomotorické činnosti. Centrum zajišťuje aktivní pohyb dětí přiměřený jejich věku a vede ke zdravému životnímu stylu. Činnosti jsou zaměřeny na pohyby nelokomoční – vnímat vlastní tělo, vytvářet různé polohy, udržovat rovnováhu, zvládat pohyby s nářadím. Lokomoční – přemísťování těla v prostoru (válení sudů, plazení, běhání, poskoky) a manipulační – házení, chytání, kopání).

Centrum přírodní zahrada - místo her, setkávání a poznávání

Naše přírodně utvářená zahrada poskytuje dětem možnost naplnit svou potřebu pohybu, experimentovat s přírodními materiály, jako je dřevo, hlína, kámen, voda, pozorovat přírodní živly oheň, voda, vzduch, poznávat zvířata a rostliny v přirozeném prostředí a bezprostředně prožívat střídání ročních období. Děti se zde cítí jako součást živého světa – procítá v nich zvědavost a badatelský duch. Přírodní zahrada je prostředí upravené pro volnou i řízenou hru dětí. Vytváří si tak blízký vztah k přírodě, který by se v jejich pozdějším životě měl stát měřítkem pro vlastní hodnocení životního prostředí.

Jezírko

Jezírko je malá vodní plocha, která je nejen estetickým, ale také výukovým prvkem. Děti s učitelkami pozorují život ve vodě i kolem vody a rozvíjí tak své kognitivní činnosti i citlivost vůči životnímu prostředí. Jezírko je zabezpečeno proti pádu dětí do vody. Máme určena pravidla, která musí děti dodržovat (např. k jezírku mohou jen s doprovodem dospělého, nesmí chodit v části s rostlinami, neznečišťují jezírko). Součástí jezírka je i koryto a studna s pumpou na vodu.

Vrbové stavby, bludiště z habrů

Vrbové stavby jsou drobné stavby z prutů vrby. Jedná se především o různé chýše a tunely. Dále je používáme jako zastínění hracích ploch dětí (např. pískoviště). Tyto stavby jsou jak estetickým prvkem, tak prvkem, který děti používají při svých námětových hrách. Posilují tím své sociální dovednosti. Bludiště z habrů nasázené vedle školky, děti rády využívají pro své „skryše“, „domečky“, i motorické hry. Být chvíli „neviděn“ patří k důležité příležitosti pro zdravý psychický vývoj dítěte.

Pískoviště

Pískoviště je ohraničený prostor, ve kterém je písek. Na zahradě máme 3 pískoviště. Jsou přistíněná vrbovými stavbami, takže je lze využívat i v horkém létě. Děti zde rozvíjí svou fantazii, tvořivost, hrubou i jemnou motoriku. Písek či kamínky používáme i k výtvarným činnostem.

Záhony a pěstování

Každá třída má k dispozici „svůj“ záhon, kde si rozhoduje, co bude pěstovat. Mohou to být jak jedlé, tak okrasné rostliny. Děti mohou využívat i ovoce, které v prostoru zahrady MŠ vyrostе. Jedná se zejména o jablka, třešně, višně, švestky, blumy, hrušky, rybíz. V prostoru před mateřskou školou jsme vytvořily bylinkovou spirálu. Zde děti mohou pod dozorem pedagogů zkoumat všemi smysly různé zahradní bylinky.

Ohniště s lavičkou ve tvaru krokodýla

Ohniště využíváme především na komunitních akcích s třídami (Čarodějnický rej, Indiánská noc) a s rodiči (Zamykání zahrady, Odemykání zahrady, Zahradní slavnost) i širší veřejností. Děti jsou poučeny o bezpečném pohybu kolem ohně.

Dalšími prvky v zahradě jsou různé drobné stavby, které využíváme k výukovým účelům. A to jak při jejich vymýšlení a tvoření, tak při pozorování živočichů, kteří tento „inventář“ zahrady obydlí. Jsou to různé budky pro ptáky, hmyzí hotely, krmítka pro ptáky či veverky, čmelín, ježkovník. Je to i „mrtvé dřevo“ - kmeny, které se nechají v zahradě volně ležet. Všechny tyto prvky mají význam i ve výchovném a vzdělávacím procesu. Děti mohou pozorovat různé živočichy, kteří se díky těmto prvkům mohou na zahradě vyskytnout, na zahradě se zvýší biodiverzita. Dalším výukovým prvkem – pro rozvoj hrubé motoriky dětí – je terénní nerovnost – val. Děti ji mohou přebíhat, kutálet se z ní, válet z ní různé předměty, či v zimě bobovat. V našem případě to je kopec s „jezevčí norou“.

Příležitost pro rozvoj zahrady:

- Jako vodní prvek by bylo možné u studny vybudovat **systém kaskád**, kde by děti pomocí různých hrází a umělých překážek poznávaly zákonitosti tekoucí vody. Tato voda by mohla téci do jezírka, či případně do vytvořeného „**blátoviště**“. Tam si děti hrají s blátem, které je pro ně atraktivním prvkem pro experimenty i stavby. Zároveň zde rozvíjí jak jemnou, tak hrubou motoriku. (2023)
- Vybudovat hmatový chodník, který se bude používat také pro rozvoj hrubé motoriky a senzomotoriky. Je to různě dlouhá, obvykle cca 0,5m široká ohraničená pěšina, která je rozdělena na několik částí. Stezka může být zapuštěna do země, ale není to nezbytné. Pro ohraničení chodníku a oddělení jednotlivých částí je nejvhodnější zvolit kulatiny bez kůry. Tyto části jsou vyplněny různým přírodním materiálem – oblázky, různě hrubými kamínky, mech, štěpkou, šiškami, kaštany, slámou apod. Pokud to možnosti dovolí, vhodná je i voda či bahno. (2023)
- Vybudovat kutiště. V kutišti bývá jako stavební materiál jak písek, častý je ale i štěrk či hlína. Kutiště bývá doplněno kameny, klacky, stavebním materiálem. Bývá více různorodé a poskytuje více prostoru pro tvořivou hru dětí. (2023)
- Do budování zapojit rodiče.

Základní metody a formy:

Metody:

Slovní: vyprávění, práce s textem, rozhovor.

Názorně demonstrační: práce s obrazem - nástěnné obrazy, obrázky, piktoqramy.

Dovednostní - praktické metody: napodobování - přebírání určitých způsobů chování od jiných lidí, experimentování, pokusy, objevování.

Aktivizující metody: řešení problému - zkoumání, myšlení, didaktické hry spjaté s učením, přizpůsobené pedagogickým cílům.

Komplexní metody: výuky dramatem - hraní rolí a následná diskuze, prosociální hry, u dětí rozvíjíme fantazii.

Formy:

Hromadná (frontální) - v naší mateřské škole pracujeme se všemi dětmi hromadě, se stejným obsahem činností, učitelka kontroluje, usměrňuje aktivitu dětí.

Individuální - děti v mateřské škole získávají poznatky dle vlastního úsilí, relativně nezávisle na cizí pomoci, vycházíme z individuálních potřeb dětí.

Skupinová (kooperativní) - děti v mateřské škole pracují v menších skupinách nebo ve dvojicích, děti jsou motivované, aby mezi sebou komunikovaly a navzájem spolupracovaly, dělily si úkoly, naslouchaly si, dokázaly vyjádřit svůj souhlas a nesouhlas.

Všechny činnosti probíhají formou spontánních a řízených aktivit, kterými učitelky naplňují konkrétní vzdělávací cíle za aktivní účasti dítěte. Činnosti, které probíhají v mateřské škole obsahují metody prožitkového učení, kooperačního učení hrou a činnostmi dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte. Dále situační učení založené na vytváření a využívání situací. Spontánní sociální učení, založené na principu přirozené nápodoby.

Příležitost pro rozvoj:

- Vést děti k vytváření a posilování vzájemných vztahů k ostatním lidem a k osvojení přirozených komunikačních technik. (2020)
- Sdílet zájem a odpovědnost vůči společenství (obci), zemi a prostředí, ve kterém žijeme. (2020)
- Posilovat u dětí identitu, sebevědomí, citovou samostatnost, umět si vybírat a nést za svou volbu odpovědnost. (2019)
- Naučit říkat děti NE a slovně se bránit. (2020)
- Seznamovat děti s přírodou a přírodními jevy, klást důraz na bezprostřední kontakt s přírodou, na jejím pozorování a poznávání. (2019)
- Vnímat změny, učit se je přijímat a aktivně se s nimi vyrovnávat. (2020)
- Rozvíjet tvořivost, manuální zručnost a verbální schopnosti. (2019)

5.1. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

Rámcové cíle a záměry jsou pro všechny děti stejné. Přijímáme i děti se speciálními vzdělávacími potřebami a děti mimořádně nadané a přizpůsobujeme vzdělávací program jejich individuálním potřebám. Rodičům poskytujeme speciální poradenství.

Pro **děti s narušenou komunikační schopností** zajišťujeme péči prostřednictvím logopeda. Spolupracujeme se speciálně pedagogickým centrem pro děti s vadami řeči v Brně a pro děti s tělesným postižením Kociánka.

O děti se sociálním znevýhodněním pečujeme zejména zvýšeným individuálním přístupem, komunikací s rodinou a konzultacemi o dítěti.

Z projektu Šablony I a II k tomu využíváme personální podporu – školního logopeda a asistenta pedagoga.

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací nabídka se dětem předává pomocí 5 integrovaných bloků (tematických celků):

**ČLOVĚK
ZDRAVÍ
SVĚT
PŘÍRODA
DOMOV A TRADICE**

Tematické celky (integrované bloky) vycházejí z vizí a koncepce mateřské školy. Tematické celky jsou závazné pro všechny třídy. Určují širší obsahový rámec, ve kterém se všechny třídy pohybují. Při volbě integrovaných bloků vycházíme z bezprostředního života dětí.

Tematické celky jsou dále rozpracovány na **témata**. Témata nejsou časově vymezena, jejich délka a časové zařazení do programu je dáno aktuálními potřebami a situací ve třídě. Témata si volí každá třída dle potřeby, skladby dětí a aktuální situace. Nejsou závazná. Mohou se měnit a doplňovat. Volíme je tak, aby byla pro děti zajímavá a smysluplná.

ČLOVĚK

Záměr: Vzdělávací nabídka směřuje k uvědomění si sebe sama, k prožívání své identity a osobních rolí. Děti se učí porozumět vztahům mezi lidmi, rozlišovat to co je a není správné ve vztahu ke své osobě a k ostatním, být tolerantní, řešit vzniklé situace, domluvit se a spolupracovat a být zodpovědný za své chování. Vytváří si základní společenské a zdvořilostní návyky. Chápu přínos rodiny pro člověka a společnost (sociální vztahy, významné události v rodině).

Témata např.:

- Vítej u nás u Ráčků (Rybiček, Žabek, Vážek)
- Já jsem tu a ty tady a všichni dohromady
- Jak jsme si tvořili pravidla
- Ben, ben blechy ven, my to všechno vyženem

- Když narodí se maličký
- Mámo, táto ...

KOMPETENCE K UČENÍ

- dítě odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých /I.K-6/

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- dítě si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem /II.K-1/
- dítě chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit /II.K-7/

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- dítě komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou /III. K- 4/

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- dítě se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim /IV.K-6/
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším,
- rozpoznává nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost / IV.K-3/
- dítě chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování /IV.K-9/

KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ

- dítě má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých /V.K-5/
- dítě spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu, je zachovávat /V.K-9/
- dítě chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá /V.K-4/
- dítě ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit /V.K-11/

Oblast biologická		Dítě a jeho tělo
ČLOVĚK		
Dílčí vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, Turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.) -smyslové a psychomotorické hry	- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí -ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku - zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony

	-jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí	
--	--	--

Oblast psychologická
Dítě a jeho psychika
ČLOVĚK

Dílčí vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
<p>-rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu</p> <p>-osvojení si některých poznatků dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální</p>	<p>-společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace</p> <p>- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen.</p> <p>- recitace, zpěv, rytmizace, Orffovy hudební nástroje</p> <p>- jazykové chvilky (oromotorika, dechová cvičení, fonematický sluch, tvoření rýmů, synonyma, homonyma...)</p> <p>- obrázkové čtení</p> <p>- dramatizace pohádek</p>	<p>-vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větech</p> <p>-vést rozhovor</p> <p>-formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p> <p>-sledovat očima zleva doprava</p> <p>-poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>-poznat napsané své jméno</p>
<p>-rozvoj tvořivosti</p> <p>-vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení</p>	<p>-konkrétní operace s materiálem</p> <p>- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii</p> <p>-řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant</p> <p>-činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znak. syst.</p> <p>-činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a mat. pojmy a jejich symbolikou a jejich praktickou aplikaci</p>	<p>-přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, umět to slovně vyjádřit</p> <p>- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat</p> <p>-řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p>
<p>-poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě</p> <p>-rozvoj schopnosti sebeovládání</p> <p>-rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a</p>	<p>-spontánní hra</p> <p>-cvičení v projevování citů, v sebekontrolu a v sebeovládání</p> <p>-hry na téma rodiny, přátelství apod.</p> <p>-dramatické činnosti, mimické vyjadřování nálad</p>	<p>-odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory</p> <p>-uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p> <p>-uvědomovat si své možnosti i limity</p>

city plně prožívat		-uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky, rozlišovat citové projevy v důvěrném a cizím prostředí -prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí, snažit se ovládat své afektivní chování
--------------------	--	---

Oblast interpersonální		Dítě a ten druhý
ČLOVĚK		
Dílčí vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
-posilování prosocionálního chování ve vztahu k ostatním lidem -rozvoj kooperativních dovedností	-společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření - kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách -aktivity podporující sblížení dětí	-přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství -uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznat stejná práva druhým a respektovat je -spolupracovat s ostatními -vnímat, co si druhý přeje, či potřebuje, vycházet mu vstříc

Oblast sociálně kulturní		Dítě a společnost
ČLOVĚK		
Dílčí vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí -rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	-aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy -spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě - hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává -aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty v jednání lidí	-uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi -pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat -chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé -začlenit se do třídy a zařadit se mezi vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti -adaptovat se na život ve škole,

		aktivně zvládat požadavky plynoucí s prostředím školy i jeho běžných proměn a spoluvytvářet v tomto prostředí pohody -utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společných normách co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
--	--	--

Oblast enviromentální		Dítě a svět
ČLOVĚK		
Dílčí vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
-rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	-přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety -praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává	-orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí -osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

ZDRAVÍ

Záměr: Vzdělávací nabídka směřuje k uvědomění si poznatků o vlastním těle a o jeho vnímání - smysly, pocity, reakce na různé situace. Děti se učí pečovat o své zdraví, osvojují si zdravé životní návyky, učí se chránit zdraví své i zdraví druhých, o prevenci úrazu a nemoci. Rozvíjíme přiměřené znalosti a postoje k ochraně zdraví a osobního bezpečí. Mluvíme o lidském těle a jeho vývoji. Děti si osvojují základy hygieny, správné návyky při oblékání v různých ročních obdobích. Učí se důvěřovat lékařům. O důležitosti zdravé stravy a pohybu pro člověka.

Témata např.:

- Zdravé dětičky, čilé jako rybičky
- Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky
- Zdraví, to nás baví
- Já jsem malý človíček
- Doktora se nebojíme, aneb čisté zuby nebolí
- Polámal se mraveneček
- Kýchálek a Kašlálek

KOMPETENCE K UČENÍ

- dítě se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění /I.K-7/

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- dítě se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu /II.K-8/

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- dítě se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci /III.K-3/

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- dítě se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout /IV.K-7/
- dítě si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky /V.K-2/

KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ

- dítě dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)/V.K-12/

Oblast biologická		Dítě a jeho tělo
ZDRAVÍ		
Dílčí vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
-osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě -vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu -uvědomění si vlastního těla -rozvoj a užívání všech smyslů - osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	-činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí -příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků - příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí	-pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem, sportem - rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých -mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy - vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů -mít povědomí o některých způsobech ochrany osob. zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc

ZDRAVÍ

Dílčí vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
-osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální	-hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest	-domluvit se slovy i gesty, improvizovat -porozumět slyšenému -sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
-posilování přirozených poznávacích citů	-smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod. -námětové hry a činnosti	-zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité -vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
-rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	-činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení -činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních	- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují, odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech -zorganizovat hru -zachytit a vyjádřit své prožitky

ZDRAVÍ

Dílčí vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
-ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	-činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě -hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých -četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením	-odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná -uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je -bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. -chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc

Oblast sociální kulturní		Dítě a společnost
ZDRAVÍ		
Dílčí vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
-vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	-různorodé společné hry a skupinové aktivity umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích -	-uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhým; odmítat společensky nežádoucí chování, chránit je před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům -vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální

Oblast enviromentální		Dítě a svět
ZDRAVÍ		
Dílčí vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
-osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	-poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupným způsobem, jak se chránit, využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím - kognitivní činnosti	-uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit -rozlišuje aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádku a škod, upozornit na ně

PŘÍRODA

Záměr: Vzdělávací nabídka je zaměřena na osvojení poznatků o živé a neživé přírodě a jejich proměnách ve všech ročních obdobích v souvislostech. Děti se učí zodpovědnosti za planetu Zemi, proenvironmentálnímu chování a třídění odpadu již v mateřské škole. Rozvoji znalostí o jednotlivých zvířatech a rostlinách. Seznamují se s bohatstvím úrody a možnostmi jejího využití a s pracemi na zahradě a na poli.

Témata např.:

- Letí, letí pavučinka
- Pojd' hříbečku do košíčku
- Vlaštovičko leť, už je na tě čas
- Podzim kráčí zelení, všechno kolem promění
- Vyletěl si pyšný drak, vyletěl až do oblak
- Kam se ježek v zimě schoval?
- Zima, zima, zimička, hází bílá peříčka
- Kdo to ťuká na okénko? Malý vrabeček
- Jaro dělá pokusy
- Na stejné Zemi co my, bydlí tu s námi stromy
- Chválím tě Země má
- Mé milé léto

KOMPETENCE K UČENÍ

- dítě se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům /I.K-5/
- dítě soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů /I.K-1/

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- dítě řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost /II.K-3/
- dítě rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit /II.K-6/
- dítě zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti /II.K-5/

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- dítě průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím /III.K-6/

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- dítě samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej IV.K-1/
- dítě si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky /IV.K-2/

KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ

- dítě chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá /V.K-4/
- dítě ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí, a že je může ovlivnit /V.K-11/

- dítě chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem, a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky /V.K-7/

Oblast biologická		Dítě a jeho tělo
PŘÍRODA		
Dílčí vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
<p>-rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí</p> <p>-rozvoj a užívání všech smyslů</p>	<p>-manipulační činnosti jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním</p> <p>- smyslové a psychomotorické hry</p> <p>- konstruktivní a grafické činnosti</p>	<p>-vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu</p> <p>-vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů</p> <p>-ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jednoduchou motoriku</p>

Oblast psychologická		Dítě a jeho psychika
PŘÍRODA		
Dílčí vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
<p>-rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních</p>	<p>-artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti</p> <p>-poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů</p> <p>-přednes, recitace, dramatizace, zpěv</p>	<p>-naučit se zpaměti krátké texty</p> <p>-sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p> <p>-popsat situaci</p>
<p>-rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému, rozvoj paměti pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie</p>	<p>- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování</p> <p>-záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností, jejich charakteristických znaků a funkcí</p> <p>-spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty</p>	<p>-vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si</p> <p>-záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>-poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p>
<p>-rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání</p>	<p>-příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání</p> <p>-estetické a tvůrčí aktivity</p>	<p>-být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem</p> <p>-těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i</p>

	-výlety do okolí	kulturních krás i setkávání se s uměním
--	------------------	---

Oblast interpersonální		Dítě a ten druhý
PŘÍRODA		
Dílčí vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
-rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	-sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy -hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor	-porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad -respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem

Oblast sociálně kulturní		Dítě a společnost
PŘÍRODA		
Dílčí vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
-vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahu ke kultuře a k umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	-tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu -receptivní slovesné, literární, výtvarné a dramatické činnosti	-zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik -vnímat umělecké i kulturní podněty, pozorně naslouchat, sledovat se zájmem literární., dramatické či hudební představení, hodnotit svoje zážitky

Oblast 33nvironmentální svět		Dítě a
PŘÍRODA		
Dílčí vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
-vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách -pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a	-přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změny přírodě -práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií	-porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole -mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho

<p>zlepšovat, ale také poškozovat a ničit</p> <p>-rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách</p> <p>-vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí</p>	<p>-praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi</p> <p>-pozorování životních podmínek a stavu život. Prostředí, poznávání ekosystémů</p> <p>-ekologicky motivované hravé aktivity</p> <p>-smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí</p>	<p>okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>-vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý jak svět přírody, tak i svět lidí</p> <p>-pomáhat pečovat o okolní životní prostředí</p>
---	---	--

SVĚT

Záměr: rozvoj elementárních poznatků o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí, seznámit děti s kulturním a přírodním bohatstvím naší země i vzdálenějších míst naší planety (světadíly, státy, vesmír). Vysvětlovat, že každý jsme jiný, ale všichni jsme si rovni. Přiblížit dětem řemesla, povolání a jejich důležitost pro člověka. Naučit děti základním pravidlům silničního provozu, bezpečnosti a podpořit zájem o cestování, objevování a poznávání.

Témata např.:

- Rok jako kolo točí se
- Daleko na severu je Grónská zem
- Ten dělá to a ten zas tohle
- Když nám svítí červená, zůstat stát to znamená
- Naše Země kulatá je
- Cestování nás baví
- Vyplouváme...
- Děti celého světa
- Indiáni, ti se mají, celý den si jenom hrají

KOMPETENCE K UČENÍ

- dítě má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije /I.K-3/
- dítě klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo /I.K-4/

- dítě uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení /I.K-2/

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- dítě užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích /II.K-4/

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- dítě ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog /III.K-1/
- dítě ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní /III.K-5/
- dítě dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává /knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atd.) /III.K-7/
- dítě ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku /III.K-8/

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- dítě je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným /IV.K-8/

KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ

- dítě se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat /V.K-1/
- dítě si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu /V.K-10/
- dítě odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem /V.K-3/

Oblast biologická		Dítě a jeho tělo
SVĚT		
Dílčí vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
-uvědomění si vlastního těla -osvojení se věku přiměřených praktických dovedností	-lokomoční pohybové činnosti, nelokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti -zdravotně zaměřené činnosti	-zachovávat správné držení těla -koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou -zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky

Oblast psychologická		Dítě a jeho psychika
SVĚT		
Dílčí vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
-rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu - vytváření základů pro práci	-samostatný slovní projev na určité téma -prohlížení a „čtení“ knížek	-pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno -chápat slovní vtíp a humor

s informacemi	-činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky	--naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit -poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma, antonyma -rozlišovat některé obrazné symboly a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci -projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film,, užívat telefon
-osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci	-motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností -činnosti zaměřené k vytváření pojmů a osvojování poznatků -hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i rovině	-postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí -chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase -nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
-získání relativní citové samostatnosti	-činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu -sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte -činnosti zaměřené k poznávání různých lidí. Vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší a v čem jsou si podobní	-rozhodovat o svých činnostech -přijímat pozitivní hodnocení i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky -respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

Oblast interpersonální		Dítě a ten druhý
SVĚT		
Dílčí vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
-seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	-běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým -společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému -hry, přirozené i model. Situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhé	-navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho -uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Oblast sociálně kulturní		Dítě a společnost
SVĚT		
Dílčí vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
<p>-rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny</p> <p>-vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností</p>	<p>-běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování</p> <p>-hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce</p>	<p>-vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení</p> <p>-chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce i úsilí</p> <p>-dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>-zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p>

Oblast 37nvironmentální		Dítě a
svět		
SVĚT		
Dílčí vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
<p>-poznávání jiných kultur</p> <p>- vytváření elementárního podvědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí ,o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách</p> <p>-pochopení , že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat ale také poškozovat a ničit</p>	<p>-aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci</p> <p>-hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat</p>	<p>-zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti</p> <p>-vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí</p> <p>-pomáhat pečovat o okolní životní prostředí, dbát o pořádek a čistotu,nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu, živé tvory.</p>

DOMOV A TRADICE

Záměr: přiblížit dítěti místo, kde vyrůstá, otevřít svět kulturního dědictví, tradic národa, lidových zvyků a duchovních hodnot; vzdělávací nabídku charakterizují takové činnosti, při nichž si děti vytváří kladný vztah k místu, kde žijí. Děti se seznamují s krajevy zvyklostmi, posilují vzájemné vztahy mezi sebou, rodiči, školou a obcí. Podílí na přípravách svátků (výzdoba třídy, školy, zahrady, štědrý oběd v MŠ, tvoření v keramické dílně). Děti posilují prosociální chování, rozvíjí si povědomí o důležitých lidských hodnotách – úcta, pokora, obdarování.

Témata např.:

- Čas dýní, dušiček a rýmy
- Mikuláši, Mikuláši, kdo to tady děti straší?
- Už je tu zas adventní (vánoční, velikonoční, masopustní) čas
- My tři králové jdeme k vám
- Na sv. Kateřinu, schováme se pod peřinu
- Muzikanti, co děláte?
- Morano, Morano, ty budeš plakati!
- Chocholatá slepičko, dej mi jedno vajíčko
- Pohádek jsou plné stránky, sejdeme se u čítanky

KOMPETENCE K UČENÍ

- dítě klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo /I.K-4/

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- dítě řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého / II.K-2/

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- dítě se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) /III.K-2/

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- dítě se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy /IV.K-4/
- dítě napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí/IV.K-5/

KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ

- dítě se zajímá o druhé i o to, co s kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění /V.K-6/
- dítě má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat /V.K-8/

Oblast biologická		Dítě a jeho tělo
DOMOV A TRADICE		
Dílčí vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
<p>- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti</p> <p>- osvojení se věku přiměřených praktických dovedností</p>	<p>- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti</p> <p>- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí</p>	<p>- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem</p> <p>- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p>

Oblast psychologická		Dítě a jeho psychika
DOMOV A TRADICE		
Dílčí vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
<p>- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních</p>	<p>- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv</p> <p>- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo</p>	<p>- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči</p> <p>- učit se nová slova a aktivně je používat</p> <p>- utvořit jednoduchý rým</p>
<p>- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity získané dojmy a prožitky vyjádřit</p> <p>- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání</p>	<p>- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti</p> <p>- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.</p>	<p>- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim</p> <p>- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních a kulturních krás i setkávání s uměním</p> <p>- zachytit a vyjádřit prožitky</p>
<p>- získávání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci</p>	<p>- cvičení organizačních dovedností</p>	<p>- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p> <p>- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p> <p>- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení</p>

Oblast interpersonální		Dítě a ten druhý
DOMOV A TRADICE		
Dílčí vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
<p>-osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem</p> <p>-vytváření prosociálních postojů</p>	<p>-aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi</p> <p>-činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina – mateřská škola</p> <p>-</p>	<p>-chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>-dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p>

Oblast sociálně kulturní		Dítě a společnost
DOMOV A TRADICE		
Dílčí vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
<p>-seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije</p> <p>-rozvoj společenského i estetického vkusu</p>	<p>-přípravy a realizace společných zábav a slavností</p> <p>-setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě</p> <p>-aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur</p>	<p>-porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</p> <p>-utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících sumacích se podle této představy chovat</p>

Oblast enviromentální		Dítě a svět
DOMOV A TRADICE		
Dílčí vzdělávací cíl	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
<p>-seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu</p>	<p>-sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé</p> <p>-využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice</p>	<p>-mít povědomí o širším společenském, věcném přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>-všímat si změn a dění v nejbližším okolí</p>

Pravidla pro tvorbu třídního vzdělávacího programu (TVP):

Třídní vzdělávací program je neveřejný pracovní materiál třídních učitelů.

Rodiče jsou seznamováni s plánovanými činnostmi na nástěnce v šatně, některé výstupy jsou zveřejňovány na webových stránkách školy.

Obsahová část TVP, vycházející z ŠVP PV, vzniká v průběhu roku a plně respektuje potřeby dětí v jednotlivých třídách.

- Charakteristika třídy.
- Pravidla soužití dětí.
- Jmenný seznam dětí (podle abecedy, podle věku).
- Aktuální telefonní čísla obou rodičů.
- Rozpracovaná témata přiměřená věku dětí, která jsou dětem blízká, respektují jejich zájmy a mají logickou návaznost.
- Školní projekty rozpracované pro třídu – jejich obsah vychází z ŠVP.
- Přehled básní, písní, pohybových her, přečtených knih při odpočinku.
- Spolupráce s rodiči, se ZŠ, se specialisty.

TVP lze doplnit dalšími materiály podle potřeby třídních učitelů.

Vzdělávací nabídka mateřské školy je doplňována o nadstandardní aktivity, které jsou placeny rodiči:

- **Edukativně stimulační skupiny** – zde se děti za přímé účasti rodičů a pod vedením učitelů připravují v 10. lekcích na vstup do základní školy a rodiče mají možnost zvážit, zda je jejich dítě zralé pro vstup do ZŠ. 1. lekce začíná v únoru.
- **Předplavecký výcvik** – pro nejstarší děti, v průběhu 10 lekcí se děti seznamují s plaváním v Brně Kohoutovicích pod vedením trenérů Plavecké školy. Od února.
- **Keramika** – tvoření z hlíny pod vedením kvalifikovaného lektora v keramické dílně přímo v MŠ.
- **Zvídálek** – výlety a výukové programy v dopoledních hodinách pro předškolní děti pod vedením učitelů MŠ.
- **Angličtina** – odpolední kroužek
- **Judo** – odpolední kroužek

Nadstandardní aktivity se mohou dle zájmu rodičů a podmínek MŠ rušit či měnit.

7. Systém evaluačních činností

Smyslem evaluačních činností je zjišťování a zlepšování kvality vzdělávacího procesu, zvyšování míry spokojenosti dětí, zlepšování podmínek školy, zlepšení informovanosti rodičů o vzdělávacím procesu.

Evaluační činnost vychází z:

- pozorování dětí
- rozhovoru s dětmi
- rozhovoru a anket rodičů

- rozhovoru a rozboru při pedagogických radách
- hospitační a kontrolní činnosti

OBLAST	FORMA	ČASOVÝ ROZVRH	ODPOVĚDNOST PEDAGOGŮ
NAPLŇOVÁNÍ CÍLŮ ŠVP PV	analýzy plnění dílčích cílů, klíčových kompetencí hodnocení třídy	po skončení témat. celků celkové hodnocení 1x za rok	všichni pedag. ve svých třídách
ANALÝZA PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ	analýza dotazníky rodičům	1 x za šk. rok 1 x za 2 roky	všichni zaměstnanci rodiče
ZPSŮSOB ZPRACOVÁNÍ A REALIZACE	analýza hospitace ve třídě vzájemné hospitace učitelek pedagogické rady	téma po skončení 1 x ročně, dle potřeby průběžně 3x ročně, dle potřeby	pedagogové ve svých třídách ředitelka, zástupkyně pedagogové všichni
PRÁCE PEDAGOGŮ	autoevaluace učitelek hospitace	1 x za rok 1 x za rok, dle potřeby	každý pedagog ředitelka, zástupkyně
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ	analýza diskuze dotazníky hospitace pozorování	1x za 3 roky ŠVP průběžně průběžně podle plánu, 1 až 2x ročně průběžně	ředitelka a pedagogové všichni pedagogové všichni pedagogové ředitelka, zástupkyně všichni pedagogové
EVALUACE INDIVIDUALIZACE VZDĚLÁVACÍHO PROCESU	vstupní dotazník dítěte výchozí vývojový stupeň diagnostika dítěte vývojová kresba pozorování portfolio	při nástupu do MŠ říjen leden, červen leden, červen průběžně průběžně	rodiče všichni pedagogové všichni pedagogové všichni pedagogové všichni pedagogové všichni pedagogové

Závěr

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání je veřejný dokument, je kdykoliv možné do něj nahlížet a pořizovat si z něj výpisy. Hlavní cíle a záměry jsou vyvěšeny na webových stránkách školy.

Jedná se o tzv. „živý“ dokument, se kterým se průběžně pracuje a který je aktualizován dle potřeb dětí a stanovených cílů a záměrů.

